

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри соціального
забезпечення та управління персоналу
економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

В.о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Страховий менеджмент»,
що викладається в межах ОПП «Управління у сфері соціального
забезпечення» другого (магістерського) рівня вищої освіти для
здобувачів зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Львів - 2023 р.

Силабус курсу
СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
2023-2024 навчальний рік

Назва курсу	Страховий менеджмент
Адреса викладання курсу	м. Львів, пр. Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 232 «Соціальне забезпечення»
Викладач (-і)	Козьмук Наталія Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом.
Контактна інформація викладача (-ів)	nataliia/koz muk@lnu.edu.ua +0380673929738
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться відповідно до графік, затвердженого кафедрою на поточний семестр, безпосередньо в аудиторії Економічного факультету, за допомогою електронної пошти, із використанням Google Meet, Zoom, Teams
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/strakhovyy-menedzhment-3
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчального процесу необхідні знання для того, щоб сформувати у майбутніх магістрів у сфері фінансів, банківської справи та страхування систематизовані аналітичні уявлення, теоретичні знання та практичні уміння, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані навички в організації та

	управлінні страховими компаніями.
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Страховий менеджмент» є вибірковою, вивчення дисципліни посідає важливе місце в системі підготовки фахівців – спільноті «Соціальне забезпечення». «Страховий менеджмент», яка викладається в в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» – засвоєння студентами спеціалізації «Управління у сфері соціального забезпечення» теоретичних та практичних засад системи управління страховою компанією.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Страхова система : підручник / С.К. Реверчук, Т.В.Яворська, Л.М.Войтович. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2014. 2. Плиса В. Й. Страховий менеджмент : навч. посібник . Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 378 с. 3. Міждисциплінарний словник зі страхування та ризик-менеджменту; за наук. ред. проф. Р. В. Пікус. К. : Логос, 2019. 508 с. 4. Яворська Т. В. Державне регулювання страхового підприємництва в Україні: монографія. Львів :ЛНУ: імені Івана Франка, 2021. 420с. 5. Алескерова Ю. В. Страховий менеджмент: підручник / Ю.В. Алескерова, І.Ю. Салькова, Л.І. Федоришина. – Вінниця: ВНАУ, 2019. – 295 с. 6. Баранов А.Л. Фінанси страхових організацій. Практикум: навч. посіб. / А.Л. Баранов, О.В. Баранова. – К.: КНЕУ, 2012. – 215 с. 7. Говорушко Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку: монографія / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк, О.Ю. Толстенко. – К.: ЦУЛ, 2013. –168 с. 8. Жилиякова О.В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Страховий менеджмент» для студентів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / О.В. Жилиякова. – Х.: ХДУХТ, 2016. – 150 с. 9. Закон України «Про страхування» від 4 жовтня 2001 р. №2745ІІІ. [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96 10. Куцик П.О. Страховий менеджмент: навч. посіб. / П.О. Куцик П. О. [та ін.]; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. – 243 с. 11. Ненно І. М. Страховий менеджмент: навч. посіб. / І. М. Ненно. – Х.: Бурун книга, 2011. – 224 с.

	<p>12. Осадець С.С. Страховий менеджмент: підручник / С.С. Осадець, О.В. Мурашко, В.М. Фурман та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. С.С. Осадця. – К.: КНЕУ, 2018. – 333 с.</p> <p>13. Світлична О. С. Управління фінансами страхових організацій: навч. Посібник / О.С. Світлична. – Одеса: Атлант, 2015. – 258 с.</p> <p>14. Слободянюк Н.О. Страховий менеджмент: конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг, 2016. – 165 с.</p> <p>15. Сокиринська І. Г. Страховий менеджмент. Навчальний посібник / І.Г.Сокиринська, Т.О.Журавльова, І.Г.Аберніхіна – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 301 с.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>3 Кредити</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p><i>знати:</i> етапи створення та організації діяльності страхової компанії в Україні та світі; особливості управління бізнес-процесами страховика; основи управління ризиками у діяльності страхової компанії; види та особливості управління страховими посередниками; сучасні підходи до оцінювання персоналу страховика.</p> <p><i>вміти:</i> виділити та розрізнити страхові компанії життя, ризикові страхові компанії, товариства взаємного страхування; аналізувати розвиток страхових компаній в країні та світі, обґрунтовувати особливості управління та організаційні структури страхових компаній життя, ризикових страхових компаній, аналізувати структуру власності вітчизняних страхових компаній, оцінювати обсяги страхового капіталу, охарактеризувати діяльність страхових посередників, удосконалювати організаційну структуру страхової компанії, складати стратегічний план страхової компанії; проводити оцінку якості системи управління страховиком.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК10. Здатність працювати в команді</p>

	<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p> <p>СК3. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціального забезпечення.</p> <p>СК6. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.</p> <p>СК7. Здатність розробляти і впроваджувати програми соціального захисту населення.</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>ПРН 3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.</p> <p>ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.</p>
Ключові слова	страхова компанія, управління страховою компанією, стратегічне управління, ризик-менеджмент, страхове посередництво
Формат курсу	Очний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	ЗАЛК
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Страхування», «Менеджмент», «Соціальне страхування».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації Лекції Дискусії
Необхідні обладнання	Проектор Роздатковий матеріал Навчально-методичні рекомендації
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	25 балів – МК 1 35балів - індивідуальне завдання 50 балів – письмова робота Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (вирішення практичних задач, виконання науково-дослідного проєкту). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх

	<p>оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання для виконання письмової роботи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та функції страхового менеджменту. 2. Основні принципи страхового менеджменту. 3. Концепції управління страховою діяльністю. 4. Методи управління страховою діяльністю. 5. Сутність та класифікація страхових компаній. 6. Порядок створення страхових компаній. 7. Організаційно-правові форми страхових компаній – страхові компанії, товариства взаємного страхування, страхові пули. 8. Перестраховальні компанії та особливості їх створення. 9. Організаційні засади створення філій страховиків-нерезидентів. 10. Організаційні структури страхових компаній. 11. Бюрократичні та адаптивні організаційні структури страховиків. 12. Органи управління страховими компаніями та їх функції.

	<ol style="list-style-type: none"> 13. Управління відокремленими підрозділами страхової компанії. 14. Специфіка управління товариством взаємного страхування. 15. Страхові посередники у системі страхового менеджменту. 16. Принципи організації страхових посередників. 17. Страхові брокери та їх управління. Страхові агенти та їх класифікація. 18. Персонал страхової компанії та його особливості. 19. Сучасні принципи управління персоналом страховика. 20. Планування та підбір персоналу у страхову компанію. 21. Мотивація персоналу страхової компанії. 22. Сутність, основні завдання та особливості стратегічного менеджменту страхової компанії. 23. Місія та стратегія страхових компаній. 24. Етапи стратегічного управління. 25. Стратегії страхових компаній. 26. Сутність та класифікація ризиків страховика. 27. Підходи до оцінки ризиків страховика. 28. Ризик менеджмент страхової компанії. 29. Антикризове управління страхової компанії. 30. Фінанси страховика та необхідність їхнього управління. 31. Управління страховими резервами. 32. Особливості управління доходами і витратами страхової компанії. Оподаткування діяльності страхової компанії. 33. Характеристика тіньової діяльності страхових компаній. 34. Специфіка здійснення фінансового моніторингу страховими компаніями України. 35. Управління ризиками легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом страховими компаніями.
Опитування	Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література .*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тиж. 1.	Тема 1. Предмет і метод курсу “Страховий менеджмент” Що вивчає курс “Страховий менеджмент”? Основні категорії та поняття страхового менеджменту. Роль та значення дисципліни “Страховий менеджмент” для підготовки фахівців фінансового бізнесу. Основні поняття курсу.	Лекція	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-8	Індивідуальне завдання	
Тиж. 2.	Тема 1. Предмет і метод курсу “Страховий менеджмент” Сутність та функції страхового менеджменту. Основні принципи страхового менеджменту. Концепції управління страховою діяльністю. Методи управління страховою діяльністю.	Лекція	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-8		
Тиж. 3.	Тема 2. Організація діяльності страхової компанії Сутність та класифікація страхових компаній. Порядок створення страхових компаній.	Лекція, дискусія	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-14	Індивідуальне завдання	
Тиж. 4.	Тема 2. Організація діяльності страхової компанії Організаційно-правові форми страхових компаній – страхові компанії, товариства взаємного страхування, страхові пули. Перестраховальні	Лекція, групова робота	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-14		

	компанії та особливості їх створення. Організаційні засади створення філій страховиків-нерезидентів.					
Тиж. 5.	Тема 3. Організаційна структура та органи управління страховими компаніями Організаційні структури страхових компаній. Бюрократичні та адаптивні організаційні структури страховиків.	Лекція	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-14	Індивідуальне завдання	
Тиж. 6.	Тема 3. Організаційна структура та органи управління страховими компаніями Органи управління страховими компаніями та їх функції. Управління відокремленими підрозділами страхової компанії. Специфіка управління товариством взаємного страхування.	Лекція, групова робота	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-6		
Тиж. 7.	Тема 4. Управління діяльністю страхових посередників Страхові посередники у системі страхового менеджменту. Принципи організації страхових посередників.	Лекція, дискусія	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-14	Індивідуальне завдання. Ведення тематичного словника	
Тиж. 8.	Тема 4. Управління діяльністю страхових посередників Страхові брокери та їх управління. Страхові агенти та їх класифікація.	Лекція	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-10		
Тиж. 9.	Тема 5. Управління персоналом страхової компанії Персонал страхової компанії та його особливості. Сучасні принципи управління персоналом страховика.	Лекція, дискусія	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-8	Індивідуальне завдання.	

Тиж. 10.	Тема 5. Управління персоналом страхової компанії Планування та підбір персоналу у страхову компанію. Мотивація персоналу страхової компанії. Корпоративна культура у страховій компанії.	Лекція, групова робота	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-9		
Тиж. 11.	Тема 6. Стратегічне управління страховою компанією. Сутність, основні завдання та особливості стратегічного менеджменту страхової компанії. Місія та стратегія страхових компаній. Етапи стратегічного управління.	Лекція	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-13	Індивідуальне завдання.	
Тиж. 12.	Тема 6. Стратегічне управління страховою компанією Стратегії страхових компаній. Формування ефективної стратегії взаємодії страхових компаній та банку. Бюджетування у страхових компаніях.	Лекція, групова робота	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-13		
Тиж. 13.	Тема 7. Управління фінансами страховика Фінанси страховика та необхідність їхнього управління. Грошові надходження страховика та їх класифікація. Управління страховими резервами.	Лекція	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-12	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	
Тиж. 14.	Тема 7. Управління фінансами страховика Особливості управління доходами і витратами страхової компанії. Оподаткування діяльності страхової компанії. Управління фінансовою безпекою страховика.	Лекція	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1-12		
Тиж. 15.	Тема 8. Фінансовий моніторинг у страхових компаніях	Лекція	Презентація, Навчально-методичні	1-14	Індивідуальне завдання Підготовка	

	Характеристика тіньової діяльності страхових компаній. Міжнародні засади протидії відмиванню грошей через страхові компанії.		матеріали		презентації	
Тиж. 16.	Тема 8. Фінансовий моніторинг у страхових компаніях Характеристика тіньової діяльності страхових компаній. Міжнародні засади протидії відмиванню грошей через страхові компанії. Специфіка здійснення фінансового моніторингу страховими компаніями України. Управління ризиками легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом страховими компаніями.	Лекція	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1-14		